

טראומה בנשים בהריון

טראומה בהריון

- הריון מוביל לשינויים אנטומיים ופיזיולוגיים למערכות הגוף של האם
- כאשר מטפלים באישה בהריון חשוב לזכור שאנו מתעסקים עם לפחות שני מטופלים (האם והעובר)
 - טיפול באישה בהריון מהווה אתגר טיפולי בעקבות השינויים האנטומיים
 והפיזיולוגיים שחלים בגוף האישה
- על המטפל לקבל כלים לזיהוי וטיפול מהירים באישה בהריון על מנת להציל
 את חייה ואת חיי העובר

MAGEN מגן דוד אדום אדום אדום בישראל

טראומה בהריון

- הריון מתרחש בד"כ כ- 40 שבועות עד ללידה
- נהוג לחלק את ההיריון לשלושה טרימסטרים עפ"י חלוקה לשבועות
- מנגנוני הפגיעה זהים כמו בכל נפגעי הטראומה ומחולקים בעיקר לפגיעות
 חודרות ולפגיעות קהות
 - כאשר אנו מטפלים באישה בהריון שנפגע על המטפל לגלות ערנות מקסימאלית לסימני הלם, לטפל ולפנות בדחיפות לבית החולים

פציעות אפשריות

- <u>תאונת דרכים:</u> חבלה ישירה בבטן, חבלה מחגורת בטיחות
- <u>חבלה קהה:</u> היפרדות שליה, קרע של הרחם, קרע של איברים מוצקים

• <u>פגיעה חודרת:</u> פגיעה חודרת ברחם, דימום וגינאלי, פגיעה ישירה בעובר, קרע של איברים מוצקים

אישה מוכה

- חבלות שלא מתאימות לסיפור המקרה
- דימוי עצמי נמוך, דיכאון, מחשבות אובדנית, האשמה עצמית
 - ביקורים תכופים בחדר מיון או אצל הרופא המטפל
 - שימוש בסמים/ אלכוהול של בן הזוג
- בכל מקרה של חשד לאלימות יש לדווח לצוות המלר"ד על מנת שיערב את הגורמים הסוציאליים הרלוונטיים

שינויים אנטומיים ופיזיולוגיים

- עליה בדופק של כ- 15-20 פעימות בדקה
- לחץ הדם יורד ב- 10-15 ממ"כ ולקראת הטרימסטר השלישי חוזר לנורמה
 - תפוקת הלב עולה
 - נפח הדם עולה בכ- 30%
- איברי בטן (הסרעפת, המעיים, הכבד והטחול) נדחקים כלפי מעלה
 - פעילות העיכול איטית יותר

- הדרך הטובה ביותר לטפל בעובר היא לטפל באם!
 - תמיכה ב- ABC עפ"י סכמת ה-
- מתן חמצן במסכת העשרה/ הנשמה מסייעת במידת הצורך
 - מתן נוזלים עפ"י אינדיקציה במהלך הפינוי בלבד
- כאשר מקבעים ללוח שדרה יש להטותו לצד שמאל של המטופלת
 - פינוי דחוף לבית חולים ודיווח באמצעות המוקד המרחבי

- סימני הלם מופיעים בשלב מאוחר בנשים בהריון מכיוון שנפח הדם עולה
 בצורה משמעותית ורק לאחר איבוד של 30-35% מנפח הדם של האם, יופיעו
 סימני הלם
 - יציבות המודינמית של האם אינה שוללת מצוקה של העובר •
 - ירידה בפעילות המעיים מגבירה סכנת הקאה ואספירציה.
 לכן חשוב להיות ערניים לפגיעה בנתיב האוויר ולתמוך בהתאם

- סימני רעלת היריון (אקלמפסיה) עלולים להידמות לסימני חבלת ראש: ירידה במצב ההכרה, הפרעות בראייה, פרכוסים, עלייה בלחץ דם לכן חשוב לבצע בדיקה נוירולוגית ולבדוק את ההיסטוריה הרפואית של האם. האם ההריון בסיכון גבוה? אירועים דומים בעבר? מצבי חירום במהלך ההריון? סיבוכים בהריונות קודמים?
 - בכל פינוי של אישה בהריון יש להתייעץ עם בית החולים באמצעות המוקד המרחבי בנוגע לייעד הפינוי (חדר מיון, חדר לידה וכדומה)

- כל סימן של דימום וגינאלי או בטן קשה וסימני שוק בטרימסטר השלישי של ההיריון, עלול להצביע על היפרדות שליה או קרע ברחם
 - מצבים אלה מסכני חיים לאם ולעובר
 - במקרה של החייאה על אישה בהריון, יש לבצע פעולות החייאה ע"פ סדר C-A-B, העיסויים יבוצעו במיקום גבוה יותר מהרגיל על פני עצם החזה
- במידת האפשר יש לבצע הטיית הרחם לשמאל במהלך ההחייאה והזעק אט"ן •

שאלות?

